

KUIR KIBRIS DERNEĞİ

RENKLERİN ÇEŞİTLİLİĞİ PROJESİ

YILLIK MEDYA TAKİP RAPORU

Haziran 2020 - Haziran 2021

Renklerin Çeşitliliği Projesi, Avrupa Birliği tarafından Kıbrıslı Sivil Toplum İş Bağında VI Hibe Programı kapsamında finanse edilmekte ve Kuir Kıbrıs Derneği tarafından yürütölmektedir. Bu yayın, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamen Kuir Kıbrıs Derneği'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin göröşlerini yansıtmak zorunda değildir.

KUIR KIBRIS DERNEĞİ HAKKINDA:

Kuir Kıbrıs, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde ayrımcılık içeren yerel yasal metinlerin değiştirilmesi ve Lezbiyen Gey Biseksüel Trans ve İntersekslerin hak ve özgürlükleri için kamuoyu oluşturmaya yönelik 2008 yılında "Homofobiye Karşı İnisiyatif " adıyla yola çıkan sivil toplum hareketidir. Ceza ile ilgili yerel yasal mevzuatın değiştirilmesiyle birlikte 2012 yılında Kuir Kıbrıs olarak yola devam eden hareket; kimsenin dil, din, ırk, renk, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesi, yaş ve etnik kökeninden dolayı ayrımcılığa uğramadığı bir dünya için mücadele eder. Bu nedenle, Kuir Kıbrıs çeşitliliği benimseyen ve her türlü baskı mekanizmasına karşı, feminist, anti-militarist, ekolojist ve veganist bir mücadele verir.

RENKLERİN ÇEşitLİLİĞİ PROJESİ HAKKINDA:

Lezbiyen, gey, biseksüel, trans, interseks ve dahası (LGBTİ+), tüm renklerin birlikte var olabildiği bir Kıbrıs için Renklerin Çeşitliliği Projesi!

Bu proje, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde LGBTİ+'ların insan haklarına erişimini sağlamak ve ayrımcılığı engellemeyi hedeflemektedir. Aralık 2018'de başlayan ve üç yıl sürecek olan Renklerin Çeşitliliği Projesi, Avrupa Birliği Kıbrıslı Sivil Toplum İş Başında VI Hibe Programı kapsamında finanse edilmekte ve Kuir Kıbrıs Derneği tarafından yürütölmektedir.

İÇİNDEKİLER:

ÖNSÖZ	4
GİRİŞ	5
1 YILLIK RAPORLAMAYA DAİR GENEL NOTLAR	6
HAZİRAN 2020	9
TEMMUZ 2020	10
AĞUSTOS 2020	12
EYLÜL 2020.....	14
EKİM 2020	16
KASIM 2020.....	18
ARALIK 2020.....	19
OCAK 2021	21
ŞUBAT 2021.....	22
MART 2021.....	24
NİSAN 2021.....	26
MAYIS 2021.....	27
HAZİRAN 2021.....	30

ÖNSÖZ:

Kuir Kıbrıs olarak; lezbiyen, gey, biseksüel, trans, interseks ve ötesinde (LGBTİ+) her türlü cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesine sahip herkesin insan haklarına eşit erişimi için mücadele ediyoruz. Bu mücadelede basının önemli bir rol oynadığının farkında olarak 2015 yılından beridir Medya İzleme ve Raporlama sürecini yürütüyoruz. Öncelikle 2015-2017 **Medya Tarama Raporu** ve **Medya Çalışanları için LGBTİ Odaklı Haber Yazım Kılavuzu** yayınladık ve birçok basın mensubunu eğittik. Ardından da 2019-2020 yılları arasında devam ettiğimiz medya takibi sonucunda bir yıllık **Medya Tarama Raporu** yayınladık.

Toplumsal farkındalık ve dönüşüm zaman alan bir süreçtir fakat bizler uzun süren bu yolda verdiğimiz emeklerin karşılığı olarak basının dilinin dönüştüğünü ve LGBTİ+ kapsayıcı haberlerin arttığını görebiliyoruz.

Aralık 2018’de başladığımız Renklerin Çeşitliliği Projesi kapsamında, 2 basılı ve 3 dijital gazeteyi taradık ve Haziran 2020 – Haziran 2021 arasında yapılan medya takip sonuçlarını sizlerle paylaşmaktan gurur duyuyoruz. Özellikle her gün gazetelerin okunması ve aylık raporların düzenlenip derlenmesi ve bugün elinizde tuttuğunuz yıllık raporun oluşmasında büyük katkıları olan Ziba Sertbay’a ve ona bu süreçte yardımcı olan herkese teşekkür ederim. Bizler basının dönüştürücü gücüne inanıyoruz ve bu raporları hazırlarken de sadece mevcut durumu göstermek için değil aynı zamanda daha kapsayıcı ve insan haklarına duyarlı habercilik nasıl yapılabilir de sorguluyoruz. Yayınlanacak olumsuz tek bir haberin bile LGBTİ+’lara kalıcı hasarlar yaratabileceği ve birçok konuda hak ihlallerine yol açabileceğini de hatırlatmak istiyoruz. Umarım eğlenceli ve öğretici bir okuma gerçekleştirirsiniz.

Erman Dolmacı

Renklerin Çeşitliliği Proje Koordinatörü

GİRİŞ:

Renklerin Çeşitliliği Projesi kapsamında hazırlanan ikinci Medya Takip Raporu, Haziran 2020'den Haziran 2021'e kadar olan bir yıllık süreyi kapsamaktadır.

Bu rapor, daha önce Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Toplum Medyası (CCMC) tarafından, Kuir Kıbrıs Derneği ve Thomson Vakfı ortaklığı ile yürütülmüş olan Konuşulmayan Projesi kapsamında hazırlanan 2015-2016-2017 yılı Medya Takip Raporu ve Renklerin Çeşitliliği Projesi kapsamında hazırlanan 2019-2020 yılı Medya Takip Raporu'nun devamı niteliği taşımaktadır.

Yıl boyunca aşağıda belirtilen 5 gazete, günlük olarak yine aşağıda bulunan anahtar kelimeler aracılığı ile tarandı ve kategorize edildi. Daha sonrasında da önce aylık olarak ardından da yıllık olarak raporlandı. Aylık raporların tümüne Kuir Kıbrıs Derneği'nin resmi web sitesinden ulaşabilirsiniz.

TARANAN GAZETE MECRALARI:

Yazılı ve İnternet

GAZETELER:

Kıbrıs Gazetesi, Yenidüzen, Gazedda Kıbrıs, Gündem Kıbrıs ve Kıbrıs Postası.

TARANAN ANAHTAR KELİMELER:

"gey", "gay", "lezbiyen", "transeksüel", "transseksüel", "travesti", "eşcinsel", "homoseksüel", "biseksüel", "interseks", "ibne", "kuir", "queer", "cinsel yönelim", "cinsel tercih", "cinsel kimlik", "cinsiyet kimliği", "LGBTİ", "homofobi", "bifobi", "transfobi", "heteronormativite", "heteroseksizm"

KATEGORİLER:

OLUMLU/POZİTİF (P)

- İnsan haklarına duyarlı ve saygılı haber
- Konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber

OLUMSUZ /NEGATİF (N)

- Nefret söylemi ve/veya ayrımcı dil içeren haber
- Basma kalıp yargıları içeren ve/veya suçlaştıran haber
- Görsellerin ve/veya içeriğin küçük düşürücü olduğu ve/veya önyargıyı beslediği haber

BASIN BİLDİRİLERİ (BB)

- Kuir Kıbrıs ile ilgili basın bildirimlerini veya faaliyetlerini duyuran haber
- İlgili Sivil Toplum Örgütleriyle bağlantılı basın bildirimlerini veya faaliyetlerini duyuran haber

GAZETELER ve İÇERİK KATEGORİLERİ:

Takip edilen her gazetenin kendine has alt başlık niteliğinde kategorileri bulunmaktadır. Bu kategoriler genellikle içeriğin genel temasını belirtmek için kullanılmaktadır. Bu raporda da taranan gazetelerde genel olarak "LGBTİ+ temsiliyeti hangi kategorilerde yer alıyor?", "Gazeteler her kategoride LGBTİ+ temsiliyetine yer veriyor mu?", "Temsiliyetin olduğu kategorilerde kaç adet olumlu ve olumsuz haber bulunmakta?" gibi sorular ışığında raporlama yapıldı.

Gazedda Kıbrıs:

Kategoriler: Gazeddablog, Gazeddapod, Gazedda'nın gündemi, Gazeddaekoloji, Gazedda yaşam, Kıbrıs sorunu, Dünya'dan haberler, Özel Haber, Ekonomi Politik, Editoryal ve Korona virüs.

Etiketler: Kitap Yaşam, Yorum, Analiz, Röportaj ve Aktüel.

Gündem Kıbrıs:

Kıbrıs, Dünya, Rum Basını, Türkiye, Sağlık, Teknoloji, Spor, Magazin, Kültür Sanat

Kıbrıs Postası:

Yazarlar, İç Haberler, Türkiye, İngiltere, Dünya, Doğu Akdeniz, Güney Kıbrıs, Adli Haberler, Yerel Haberler, Anket, 24 Saat, Toplum, Eğitim, Sağlık, Ekonomi & Finans, Kültür-Sanat, Turizm, Emlak, Kişisel Bakım, Spor, Korona virüs.

Yenidüzen:

Özel Haber, Haber, Haber Extra, Yorum / Röportaj, Yazı Dizisi, Spor, Gazetenin Eki Adres.

Kıbrıs Gazetesi:

Haber, Ekonomi, Ajanda, Kültür-Sanat, Serbest Kürsü, Türkiye, Dünya, Spor, Röportaj ve Gazetenin Eki Ekran.

1 YILLIK RAPORLAMAYA DAİR GENEL NOTLAR:

Rapor genel hatları ile yukarıda belirtilen kıstaslara uyularak gazetelerin sistematik bir şekilde taranması ile oluşturuldu ve altta yer aldığı şekli ile özetlendi. Bu kısımda ise 1 yıllık süre içerisinde tarama yapılırken gazetelerde gözlemlenen ve LGBTİ+ temsiliyeti ve savunuculuğu için önemli bulunan notlar paylaşılacaktır.

Öncelikle, basın bildirimleri **225** adet olup **50%** oranla çoğunluğu oluşturmaktadır. Geçtiğimiz yıl (**51%**) ile karşılaştırıldığında bu sayının arttığını fakat yüzdelik olarak düştüğü gözlemlendi. Bu da bize basın bildirimlerine oranla olumlu haberlerin artışını göstermektedir. Bildiriler, kategori bazlı değerlendirildiğinde görüldü ki geçtiğimiz yılla benzerlik göstermektedir. Bu haberler genellikle, "İç Haberler", "Kıbrıs", "Toplum", "Kültür-Sanat", "Eğitim" gibi içeriğine bağlı olarak kategorize edildiler. Olumlu ve olumsuz haberlerde olduğu gibi bir çeşitlilik olmadığından dolayı aylık özetlerde ayrıca bu kısma değinilmedi. Geçtiğimiz yıl ile bu yıl arasındaki değişiklik ise **bu yıl bildirimler arasında da olumsuz olarak değerlendirilen bir haberin olmasıdır**. Aşağıda Mayıs ayında detaylı bir şekilde bahsedilecek olan basın bildiri, KIBTES Başkanı tarafından yazılan ve "Gençlerimizin ve toplumumuzun yozlaştırılmasına asla izin vermeyeceğiz" başlığıyla Türk Ajansı Kıbrıs tarafından yayınlandı ve taranan gazetelerden Kıbrıs Postası'nda yer aldı. Basın bildirisinde Turgut açık bir şekilde LGBTİ+'ları hedef göstermiş ve nefret söylemine varan söylemlerde bulunmuştu. Nefret söylemi içeren bu bildirin haberleştirilip yayılması sağlandığı için Kuir Kıbrıs Derneği Medya Etik Kurulu'na şikayette bulundu. Şikayeti dikkate alan Kurul bildiriye derinlemesine inceleyip kınama yazısı¹ yayınladı.

Olumlu ve olumsuz haber kategorileri dikkate alındığında, tüm yıl boyunca, çok çeşitli kategorilerde LGBTİ+ temsiliyetine yer verilirken "Spor", "Ekonomi", "Turizm" ve "Emlak" kategorilerinde LGBTİ+ temsiliyetine rastlanmadı. Geçtiğimiz yıl "Kıbrıs Sorunu" ve "Kişisel Bakım" kategorilerinde de haber yokken bu yıl bu kategorilerde yer alan haberlerde az da olsa mevcuttu. Buna ek olarak her ne kadar gazeteler tarafından kategorisi spor olarak belirtilmese de birden fazla spor haberinde LGBTİ+ temalı içeriğe rastlandı.

Diğer taraftan, paylaşılan haberlerdeki fotoğraflar değerlendirildiğinde, görüldü ki iç haberlerde ve basın bildirimlerinde genellikle etkinliklerde çekilen fotoğraflar veya önceden tasarlanmış görseller kullanılırken, dünyadan haberlerde yine kampanyalara has görsel ve çekilen fotoğraflar veya gökkuşağının ön planda olduğu fotoğraflar kullanıldı. Ayrıca, bir gazete haberinde kullanılan görselde şiddetin net bir şekilde görüldüğü fakat haberde bu şiddete dair herhangi bir görüş belirtilmediği de dikkat çekti.

Bir başka önemli gözlem ise taranan gazetelerde **olumsuz haberlerin tüm yılda en az yüzdelikte** olması ve geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında 24 adetten 10'a ve yüzde olarak ise 6%'dan 2%'ye düştüğü gözlemlendi. Ayrıca, Gazetada Kıbrıs'ta geçtiğimiz yıl olduğu gibi hiç olumsuz olarak değerlendirilen haber yer almadı. Diğer taraftan, belirtilmelidir ki, özellikle Kıbrıs Postası ve Kıbrıs Gazetesi'nde, sadece LGBTİ+ karşıt görüşe yer verilen ve direkt olarak negatif sayılmasa da LGBTİ+ hak odaklı habercilikte yeri olmayan haberlerin azımsanmayacak kadar çok olduğu gözlemlendi. Bu sebepten ötürü bir kategori değişikliğine gidilmemiş fakat ilerleyen raporlarda bu gibi haberler için alternatif bir kategorinin olmasının istatistiksel verileri değiştirebileceği söylenebilir.

Haberlerin kaynakları incelendiğinde, haberlerin **büyük bir çoğunluğunda dünya gazetelerinin ve hemen ardından ise Türkiye gazetelerinin kaynak olarak kullanıldığı görülmektedir**. Yerelden gazetecilerin, köşe yazarlarının coğrafyamıza özgün yazıları ise dünya ve Türkiye gazetelerini takip etmekte. Son aylarda konunun öznelinin yapılan haberlere daha çok konu ve kaynak oldukları gözden kaçmazken, genele bakıldığında sayının o kadar da çok olmadığı gözlemlendi. Geçtiğimiz yıl yerelden politikacıların neredeyse hiç LGBTİ+

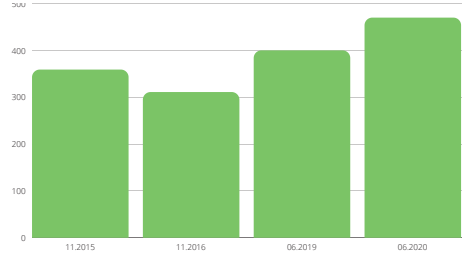
¹ Nefret Dili, Medya Etik Kurulu, 17.09.2021 (Kınama yazısının orjinal metnini ekler kısmında bulabilirsiniz)

özelindeki söylemlerine basında yer verilmediği gözlemlenirken **bu yıl daha çok politikacının söylemlerine LGBTİ+'ların insan haklarını ekledikleri ve gazetelerde de buna yer verildiği gözlemlendi.** Ayrıca konunun uzmanı olarak atlandırılabilen olan, yerelden psikolog, sosyolog ve doktorların ise geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında yazılarından bir iyileşme söz konusu olduğunu fakat özellikle Kıbrıs Gazetesi'nde ekstra haberlerde heteronormatif yazılara sıklıkla rastlandığı söylenebilir ve önümüzdeki raporlarda yine bunun dikkate alınmasının daha sağlıklı veriler elde edilmesine yardımcı olacağı söylenebilir.

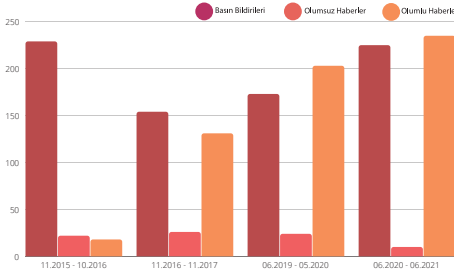
Gündem Kıbrıs Gazetesi'nde ise yine geçtiğimiz yıl olduğu gibi çok az sayıda LGBTİ+ temalı haberin yer aldığı gözlemlendi.

YILLAR ARASI KARŞILAŞTIRMA:

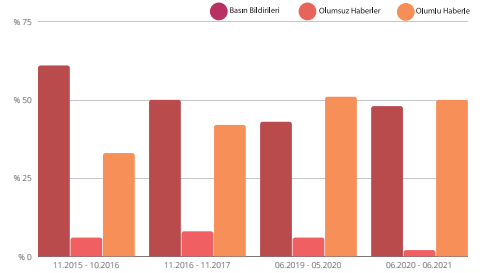
Giriş kısmında da bahsedildiği gibi bu rapor Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Toplum Medyası Merkezi (CCMC) tarafından, Kuir Kıbrıs Derneği ve Thomson Vakfı ortaklığı ile yürütülmüş olan Konuşulmayan Projesi kapsamında hazırlanan 2015-2016-2017 yılı Medya Takip Raporu ve Renklerin Çeşitliliği Projesi kapsamında hazırlanan 2019-2020 yıl Medya Takip Raporu'nun devamı niteliği taşımaktadır. Bu nedenle, bu raporda bir önceki raporlar referans alınarak yıllar arasındaki fark incelendi.

Tablo 1: Kasım 2015-Haziran 2021 toplam haber sayılarının karşılaştırılması

Tablo 2: Kasım 2015-Haziran 2021 yıllar arası sayısal karşılaştırılması.

Tablo 3: Kasım 2015-Haziran 2021 yıllar arası yüzdelerle karşılaştırılması.

Yüzdelerle genel bir değerlendirme yapıldığında, geçtiğimiz yıllara oranla bu yıl LGBTİ+ temalı haberlerde sistematik bir artış olduğu, olumsuz haberlerde ciddi bir düşüş olduğu ve olumlu haberlerde ise bir iyileşme olduğu gözlemlendi. Olumlu haberlerin yüzdeliği ile basın bildirimlerinin yüzdeliği arasındaki fark neredeyse eşitlenmiş durumda. Bu da her geçen yıl gazetelerimizdeki LGBTİ+ görünürlüğünün arttığını göstermektedir. Üstelik bu yıl süregelen bir COVID-19 Pandemi haberlerinin tüm gazetelerin gündemlerini sıklıkla meşgul ettiği bu süreçte bu yüzdelerin gözlemlenmesi umut verici.

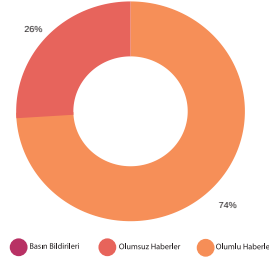
Kuir Kıbrıs Derneği olarak umut ediyoruz ki, bu artış önümüzdeki yıllarda da devam edecek ve olumlu haberler basın bildirimlerinin önüne geçecektir.

HAZİRAN 2020

Haziran 2020’de taranan gazetelerde toplamda **34** adet haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Bu haberlerin, 25 tanesi olumlu haber, 9 tanesi basın bildirisi olarak değerlendirildi.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazedda Kıbrıs (GK) tarafından, 5 olumlu ve 2 basın bildirisi haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası’nda (KP) ise 10 olumlu, 5 basın bildirisi haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) tarafından, taranan anahtar kelimeleri içeren bir habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 6 olumlu ve 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi’nde (KG) ise, 4 olumlu haber ve 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Tablo 4: Haziran 2020 - kategorilere göre yüzdelik ayrımı

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği de dahil olmak üzere Sivil Toplum Örgütleri olurken, 8 tanesi Kuir Kıbrıs’ın faaliyetlerini duyuran, 2 tanesi ise ilgili sivil toplum örgütleriyle bağlantılı basın bildirilerini ve/veya faaliyetlerini duyuran haber niteliğini taşımakta idi.

Olumlu Haberler:

Yukarıdaki tabloda belirtildiği üzere Haziran Ayı’ndaki haberlerin 74%’ünü olumlu haberler oluşturuyor. Toplamda 25 tane olan olumlu haberlerin, 16 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 9 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 7 tanesi “Dünya”, 4 tanesi “Gazedda’nın Gündemi”, 3 tanesi “Yorum/Haber”, 3 tanesi “Türkiye”, 2 tanesi “Yaşam”, 1 tanesi “Toplum”, 2 tanesi “Yazarlar”, 1 tanesi “Editorial”, 1 tanesi Toplum, 1 tanesi “Haber” ve 1 tanesi de “Adli Haber” olmak üzere toplamda 10 kategoride yer aldılar. Kategorilere ek olarak, Gazedda Kıbrıs’ta bulunan 5 haber Aktüel 1 haber de “Medya Odası” etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, yerelden gazeteciler, politikacılar, avukatlar, konunun öznelere ve Sivil Toplum Örgütleri temsilcileriydi.

Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

HAZİRAN AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

1) 5 Haziran’da Kıbrıs Postası’nda “Kızıyla Floyd’u konuşurken araya Mandela girdi” başlıklı köşe yazısı insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Köşe yazısında Rasih Reşat genel olarak kızı ile girdiği gündeme dair diyaloglarından ve kızına da önerdiği Nelson Mandela’nın kitabından bahsetti. Yazının girişinde kızı ile bu tarz sohbetleri sıklıkla yaptıklarını, daha önce de benzeri gündeme dair sohbetler ettiklerini ve bir önceki konunun LGBTİ+’lar olduğu anlaşılıyor. Her ne kadar yazının çok küçük bir kısmında buna yer verilmiş olsa da yerelden bir köşe yazarının, yazısında buna

değınmesi ve gündelik sohbetlerde LGBTİ+'ların insan haklarının gündeme getiriliyor olmasını belirttiği için bu haber haftanın dikkat çekenleri arasında yer almıştı.

"İnternet sağolsun, bir önceki konumuz Rusya'ya da LGBT bireylere yapılan kötü muamele idi. Bayağı terlediğimi hatırlıyorum."

2) 8 Haziran'da Yenidüzen'de Tacan Reynar'ın "Bölünerek Çoğalamayanlar" başlıklı yazısı insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Bu köşe yazısında Reynar, sosyal medyada başlatılan ve hızlıca büyüyen #erkekerinibilsin kampanyasına değinmekte ve genel olarak bu kampanyaya dair görüşlerini aynı zamanda bu kampanyaya yönelik eleştirileri değerlendirmektedir. Yazının dikkat çeken noktası ise, Reynar'ın değerlendirmesinde azınlıkların verdiği mücadelenin başka mücadelelerle karşılaştırılıp daha az önemliymiş gibi bir algıya karşı çıkışı oldu. Ne yazık ki, konu cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği eşitliği veya mücadelesi olunca adanın kuzey kesiminde bu durum ikincilleştiriliyor, her daim öncelikleştirilecek başka konular dillendiriliyor. Bu yazarın bu gerçeğe değinmesi ile haftanın dikkat çeken haberi oldu.

"Dolayısıyla bir insanın insan olarak ve ayrımcılığa uğramadan, kimliği, dili, dini, cinsiyeti veya cinsel yönelimi nedeniyle öldürülmeden yaşamak için mücadele vermesi, bu kurulu düzenle, statüko ile veya işgal sorunu ile aynı değerde önemlidir ve önceliklidir ötelenemez."

3) 16 Haziran'da Gazetda Kıbrıs'ta "Mısırlı LGBTİ+ aktivisti hayatına son verdi" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberde Mısırlı LGBTİ+ aktivisti Sarah Hegazy'nin intiharı konu aldı. Kanada'daki evinde ölü bulunan Hegazy, açık eşcinsel, LGBTİ+ hakları savunucusu olan bir şarkıcının konserinde Gökkuşaağı bayrağı açtığı gerekçesiyle tutuklanmış, üç ay boyunca cezaevinde kalmıştı. Bu süreçten sonra da Post Travmatik Stres bozukluğu deneyimlediği bilinen aktivist yaşamına son verdi.

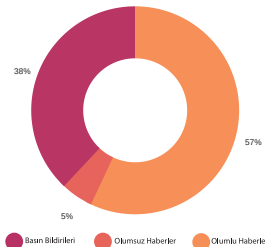
Figür 1: Gazetda Kıbrıs – 16.06.2020

LGBTİ+fobik sistem ve yasalar yüzünden ne yazık ki birçok LGBTİ+ psikolojik sorunlar deneyimliyor ve bu sorunlar bazen intihar ile sonlanabiliyor. Kuir Kıbrıs Derneği, sistemin nelere sonuç verebileceğini bir kez daha görmekten üzgünlük duyuyor, bunların yaşanmaması için de mücadele etmeye devam edeceğini belirtiyor.

TEMMUZ 2020

Temmuz ayında **37** adet haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Bu haberlerin, 21 tanesi olumlu haber, 14 tanesi basın bildirisi ve 2 tanesi de olumsuz haber olarak değeriendirildi.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetda Kıbrıs (GK) tarafından, 2 olumlu ve 3 basın bildirisi haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 15 olumlu, 1 olumsuz ve 5 basın bildirisi yayınlandı.

Tablo 5: Temmuz 2020, kategorilere göre yüzdelik ayrımı.

Gündem Kıbrıs (GN) tarafından, 1 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere veya basın bildirisine rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 2 olumlu ve 5 basın bildirisine yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 1 olumlu, 1 olumsuz ve 1 basın bildirisine yayınlandı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirisinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirisinin tümünün kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, tümü de Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını duyuran haber niteliğini taşımakta idi.

Olumlu Haberler:

Haziran ayında olduğu gibi Temmuz ayında da olumlu haberlerin yüzdeliği diğer haberlere oranla daha yüksek. Toplamda 21 tane olan olumlu haberlerin, 15 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 6 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 5 tanesi "Dünya", 3 tanesi "Türkiye", 2 tanesi "Magazin", 1 tanesi "Gazetede'nin Gündemi" ve "Kıbrıs Sorunu", 1 tanesi "Gazetede Blog", 2 tanesi "Yaşam", 1 tanesi "Toplum", 1 tanesi "Kıbrıs", 1 tanesi "Kişisel Bakım", 1 tanesi "Serbest Kürsü", 2 tanesi "Yorum/Haber" 1 tanesi "Kültür Sanat" olmak üzere toplamda 13 farklı kategoride ile yer aldılar. Kategorilere ek olarak, Gazetede Kıbrıs'ta bulunan 2 haber de "Aktüel" etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve Dünya gazeteleri, yerelden araştırmacılar, köşe yazarları, konunun öznelere ve uzmanlardı.

Olumsuz Haberler:

Bu ay 2 adet olumsuz haberin 1 tanesi Görsellerin ve/veya içeriğin küçük düşürücü olduğu haber olarak değerlendirilirken diğeri ise ayrımcı dil içeren haber olarak değerlendirildi. Haberlerin bulunduğu kategori ise "Dünya" oldu. Ayrıca haberler kaynakları incelendiğinde, türkiye kaynaklı gazetelerdi.

TEMmuz AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

1) 3 Temmuz'da Kıbrıs Postası'nda "Rusya Devlet Başkanı Putin'den ABD Büyükelçiliğine 'LGBT simgesi' göndermesi" başlıklı haberde küçük düşürücü dil niteliği taşımasından dolayı olumsuz haberler arasında yer aldı.

Haberin geneline Rusya'nın aAnayasal değişikliğinden ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in LGBTİ+fobik söylemlerine yer veriliyor. Bu haberde iki noktaya dikkat etmek önemli. İlki, haberde sadece LGBTİ+ karşıtı görüşe yer verilirken, hak odaklı bir dile yer verilmemiş olması ve/veya LGBTİ+'ların insan haklarını olumlayıcı bir açıklamaya yer verilmemesi. Genellikle bu tarz haberler direkt olarak bir negatif unsur içermediği zamanlarda olumlu haberler arasında yer almaktadırlar.

Bu haberde ikinci dikkat edilmesi gereken ve esas haberi negatif olarak değerlendirmemizdeki unsur, kullanılan dilde LGBTİ+ bayrağının bez parçası olarak değerlendirilmesi. Bu konu her ne kadar tartışma kabul edebilecek bir nitelikte olsa da genelde bayrağa yönelik 'bez parçası' kalıbı söz konusu olan bayrağı aşığılamak için kullanılmaktadır. Bu nedenle, haber negatif olarak değerlendirildi.

"Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ABD'nin Moskova Büyükelçiliğine LGBT'yi simgeleyen bez parçasının asılmasına ilişkin, "Onlar, orada kimin çalıştığına dair bir şey gösterdiler." dedi."

2) 5 Temmuz'da Kıbrıs Gazetesi'nde "Bize Neler Oluyor?" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberin genelinde, kendini eşcinsel olarak tanımlayan bir kişi sevgilisi ile ilgili olan bir sorunu, Ayla Kahraman'a aktarıyor ve bu konuda yardım talep ediyor.

Öncelikle, 'Serbest Kürsü' kategorisinde LGBTİ+ konularına yer verilmesi LGBTİ+ görünürlüğü için önemli bir adım olarak değerlendirilebilir. Bununla beraber, Ayla Kahraman'ın, soruyu heteronormatif kalıpları dışında yanıtlaması ve LGBTİ+'ların heteroseksüel ilişki yaşayanlara oranla daha fazla veya kendilerine has problemler yaşamasına değiniyor olması da, toplumda var olan baskının bir psikolog tarafından dillendirilmesi açısından yine LGBTİ+ mücadelesi için önemli olarak değerlendirilebilir.

Figür 2: Kıbrıs Gazetesi – 05.07.2020

"..Elbette eşcinsel çiftlerin yaşamları ve karşılaştıkları sorunlar; toplumsal yargılardan dolayı daha zordur."

3) 24 Temmuz'da Gazetada Kıbrıs'ta "Kıbrıs adasının bölünmesi cinsiyet eşitliğini de olumsuz etkiledi" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberin Meril Taşel'in lisans bitirme tezinin özeti olup, haberde LGBTİ+'ların yasal haklarına da değinilmiştir. Bu haber Kıbrıs'ta yapılan çalışmaların gazetelerde yer alması açısından ve kategori çeşitliliğini yansıtmasından dolayı bu ayın dikkat çeken haberlerinden oldu.

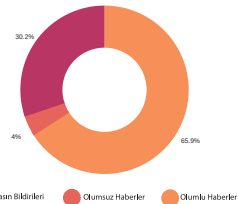

Figür 3: Gazetada Kıbrıs – 24.07.2020

".. Kıbrıs Cumhuriyeti'nde de 1998 yılına kadar erkekler arası eşcinsel seks yasadışıyken, Türkiye'de 1858'den beri ve Yunanistan'da 1951'den beri yasaldır. Kıbrıs Cumhuriyeti'nde eşcinsel sivil birliğin mümkün olmasına rağmen, Kıbrıs Cumhuriyeti'nde 2015'ten beri eşcinsel evlilik mümkünken, kuzeyde halen mümkün değildir. İki bölgede ise yasal cinsiyet değiştirme hakkı yoktur. Türkiye'de 1988'den ve Yunanistan'da da 2010'dan beri insanlar yasal cinsiyet değiştirme hakkına sahiptir. Kıbrıs'taki LGBTİ+ kişilerini destekleyecek politikaların eksikliği, hegemonik erkekliğin hükmettiğini ve geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri ile belirli erkeklik ve kadınlık ideallerinin toplumda zorlandığını gösterir."

AĞUSTOS 2020

Ağustos ayında diğer aylarla karşılaştırıldığında ciddi oranda bir düşüş gözlemlendi. Bu ay, **12** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve basılı yayım mecralarında taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 10 tanesi olumlu, 2 tanesi basın

Tablo 6: Ağustos 2020 - kategorilere göre yüzdelik ayrımı.

bildirisi olarak değerlendirilirken, Ağustos ayında herhangi bir olumsuz habere rastlanmadı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetada Kıbrıs (GK) tarafından, 1 olumlu ve 1 basın bildirisi haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 6 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere veya basın bildirisine rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde taranan kelimeleri içeren habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 1 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere veya basın bildirisine rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 2 olumlu ve 1 basın bildirisi yayınlandı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin ikisi de olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin tümünün kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, tümü de Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını duyuran haber niteliğini taşımakta idi.

Olumlu Haberler:

Toplamda 10 tane olan olumlu haberlerin, 8 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 2 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 2 tanesi "Dünya", 2 tanesi "Türkiye", 1 tanesi "Yaşam", 1 tanesi "İç Haberler", 1 tanesi "İngiltere", 1 tanesi "Yazarlar" ve 1 tanesi "Kültür Sanat" olmak üzere toplamda 7 kategoride yer aldılar. Kategorilere ek olarak, Gazetada Kıbrıs'ta bulunan 1 haber de Aktüel/Sanat etiketi ile ve kategorisiz yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, yerelden köşe yazarları ve uzmanlar olduğu görüldü.

Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

AĞUSTOS AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERİ:

16 Ağustos'ta Yenidüzen'de "Tek Hedefim İnsanlara Yardım Etmek" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberde Endonezya'da kamu yöneticisi olan ilk trans Hendrika Mayora Kelan'ın hayatı, kariyeri ve geleceğe yönelik umut ve hedefleri anlatılmakta. Bu haber, 'Dünya' kategorisinde yarım sayfayı aşan bir şekilde yer alırken, içerik bakımından da zengin olarak değerlendirildi.

Figür 4: Yenidüzen – 16.08.2020

Eylül ayı da Ağustos ayı gibi az sayıda haberin olduğu bir ay oldu. Bu ay, **15** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve Basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 11 tanesi olumlu haber, 4 tanesi basın bildirisi olarak değerlendirilirken, Eylül ayında herhangi bir olumsuz habere rastlanmadı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetada Kıbrıs'ta (GK), 5 olumlu haber, 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 5 olumlu haber, 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 1 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede basın bildirisine veya olumsuz habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen'de (YD), 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin tümünün kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, tümü de Kuir Kıbrıs Derneği'nin başlatmış olduğu "Dayanışma Kumbarası" başlıklı kampanyayı duyuran haber niteliğini taşımakta idi.

Olumlu Haberler:

Toplamda 11 tane olan olumlu haberlerin, 5 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 6 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi. Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, 1 tanesi "Koronavirüs", 3 tanesi "Gazetada'nın Gündemi", 1 tanesi "Gazetadapod", 2 tanesi "Yaşam", 1 tanesi "Kıbrıs", 1 tanesi "Dünya" 1 tanesi "Eğitim" ve 1 tanesi "Kültür Yaşam" olmak üzere toplamda 8 kategoride yer aldılar. Kategorilere ek olarak, Gazetada Kıbrıs'ta bulunan 4 haber de "Aktüel" etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, yerelden gazeteciler, politikacılar, avukatlar, konunun öznelere ve Sivil Toplum Örgütleri temsilcileriydi.

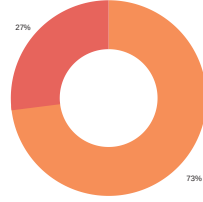
Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

EYLÜL AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

1) 11 Eylül'de Gazetada Kıbrıs'ta "Kafa seksten başka bir halta çalışmıyor!" başlıklı yazısı insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberde Erbakan'ın İstanbul Anlaşması ile ilgili görüşlerine yer verilirken, haberin dikkat çeken noktası Gazetada Kıbrıs'ın haberi Erbakan'ın görüşlerine yönelik eleştirisi ile bitirmesi oldu. Tüm gazetelerde

Tablo 7: Eylül 2020 - kategorilere göre yüzdeleri ayrımı.

Figure 5: Gazetada Kıbrıs – 11.09.2020

ara ara LGBTİ+ karşıt görüşü olduğu gibi yansıtan haberler çıkıyor. Özlenen LGBTİ+ hak odaklı habercilikte ise tıpkı Gazetada Kıbrıs gibi bunu bir tık ötesine gidilmesi ve karşıt görüşe eleştirel bir yerden bakabilmek, bu görüşleri o şekilde aktarılabilmesi.

Not: Her gazetenin kendine has bir üslubu bulunmaktadır ve tabii ki eleştiriler Gazetada Kıbrıs'ın üslubu gibi olmak zorunda değildir.

“Necmettin Erbakan’ın oğlu ve Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan, katıldığı bir TV programında Fransız feminist yazar Simone de Beauvoir hakkında söyledikleriyle alay konusu oldu.”

2) 15 Eylül’de Gazetada Kıbrıs’ta “Cinsiyetçi bir eğitim sistemimiz var” başlıklı podcast konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Damla Dabis Özel’in sunduğu podcastta genel olarak LGBTİ+’ların insan hakları konuşulurken eğitimde var olan önyargılara ve ayrımcılıklara da yer verilmiştir. Bu haberin dikkat çeken yanı ise, Kıbrıs’a özgü oluşu, LGBTİ+ mücadelesinde yer alan kişilerin sesini duyurmasına imkan sağlaması oldu.

Figure 6: Gazetada Kıbrıs – 15.09.2020

3) 23 Eylül’de Gazetada Kıbrıs’ta “13 maddede Bi+” başlıklı podcast konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber, 23 Eylül Biseksüel Görünürlük Günü sebebiyle KAOS GL ’de yayınlanmış olan “Biseksüellikle ilgili soru işaretlerini 13 maddede inceleyeceğiz.” yazısı konu alıyor. Yazıda biseksüelliğe dair bilgiler ve doğru bilinen yanıtlara değinilmektedir. Haberin dikkat çekici olarak nitelendirilmesindeki sebep ise, salt biseksüelliğe dair çok fazla habere rastlanmazken bu güne ve cinsel yönelime özel hazırlanmış oluşudur.

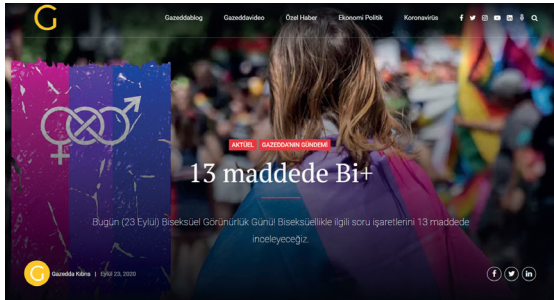

Figure 7: Gazetada Kıbrıs – 23.09.2020

Ekim ayında **19** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin: 7 tanesi olumlu, 12 tanesi basın bildirisini olarak değerlendirilirken, Ekim ayında herhangi bir olumsuz habere rastlanması.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazedda Kıbrıs (GK) tarafından, 3 olumlu ve 4 basın bildirisini haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 2 olumlu ve 3 basın bildirisini haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 1 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere veya basın bildirisine rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 2 basın bildirisini yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 1 olumlu, 3 basın bildirisini yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

12 Adet olan basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin tümünün kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, tümü de Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını duyuran haber niteliğini taşımakta idi.

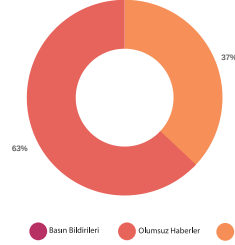
Olumlu Haberler:

Toplamda 7 tane olan olumlu haberlerin, 5 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 2 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 2 tanesi "Dünya", 1 tanesi "Yaşam", 1 tanesi "Kıbrıs", 2 tanesi "Gazedda'nın Gündemi", ve 1 tanesi "Güney Kıbrıs" olmak üzere toplamda 5 kategoride yer aldılar. Kategorilere ek olarak, Gazedda Kıbrıs'ta bulunan haberlerden 3 tanesi de "Aktüel" etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, yerelden gazeteciler, konunun özneli ve Sivil Toplum Örgütleri temsilcileriydi.

Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

Tablo 8: Ekim 2020 - kategorilere göre yüzdelik ayrımı.

EKİM AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

1) 13 Ekim'de Kıbrıs Gazetesi'nde "İki Toplumlu Kısa Film "AV" Galasını Limasol'da yaptı" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber, Kıbrıs'ta ataerkiyi ve homofobiyi konu alan kısa film "Av"ın gala gecesinden ve Film hakkında bilgi vermektedir. Bu haberin ayın dikkat çeken haberi yapmasının sebebi ise hem filmin LGBTİ+ ve Kıbrıs'a özgü oluşu hem de Kıbrıs gazetesinin bu gelişmeyi haberleştirerek gazetesinde film için renkli fotoğraflarla yarım sayfalık yer vermiş olmasıdır.

Figure 8: Kıbrıs Gazetesi – 09.10.2020

"Seyirciler tarafından büyük bir beğeniyle karşılanan ve hayvan hakları, çevre, toksik erkeklik, ayrımcılık, milliyetçilik, din ve sınırlar gibi konu çeşitliliğini de içinde barındıran film ulusal yarışma kategorisinde yer aldı."

2) 28 Ekim'de Gazedda Kıbrıs'ta "Renklerin Çeşitliliği Projesi Yıllık Medya Takip Raporu Haziran 2019 – Mayıs 2020" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber, proje kapsamında hazırlanan raporun sosyal medya duyurusuna yer vermektedir. Bu haberin ayın dikkat çeken haberi yapmasının sebebi ise, raporun basın bildirisi henüz basına yollanmamışken, sadece sosyal medya üzerinden duyurusu yapıldığı gün haberleştirilmiş olmasıdır. Gazedda Kıbrıs her daim olduğu gibi bir kez daha Kuir Kıbrıs'ın sıkı takipçisi olduğunu göstermekte ve bu sayede verilen mücadelenin duyurulmasına katkı sağlamaktadır.

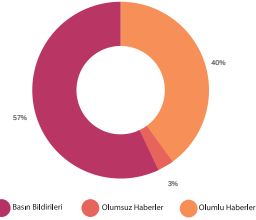

Figure 9: Kıbrıs Gazetesi – 28.10.2020

"Lezbiyen, gey, biseksüel, trans, interseks ve ötesinde her türlü cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesine sahip herkesin insan haklarına eşit erişiminin olması önemlidir. LGBTİ+ mücadelesi verirken de toplumsal farkındalık yaratmak, kamuoyu oluşturmak ve yetkilileri ayrımcılığa son verip herkesin adil ve eşit bir dünyada yaşaması için icraat yapmaları adına basın önemli bir rol oynar."

Kasım ayında **37** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve Basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin 15 tanesi olumlu, 21 tanesi basın bildirisi ve 1 tanesi de olumsuz haber olarak sınıflandırıldı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazedda Kıbrıs (GK) tarafından, 2 olumlu ve 4 basın bildirisi haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 4 olumlu, 9 basın bildirisi ve 1 olumsuz haber yayınlandı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde taranan anahtar kelimeleri içeren herhangi bir habere rastlanmadı.

Tablo 9: Kasım 2020 - kategorilere göre yüzdeleri ayrımı

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 4 olumlu ve 6 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 5 olumlu, 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 18 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, diğer üç tanesinin kaynağı ise İlgili Sivil Toplum Örgütleri oldu. Basın Bildirileri Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin etkinliklerini ve Kadına Yönelik Şiddete Karşı gün olan 25 Kasım'a dair mesajlarını duyuran haber niteliğini taşımaktadı.

Olumlu Haberler:

Toplamda 15 tane olan olumlu haberlerin, 9 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 6 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 5 tanesi "Dünya", 2 tanesi "Yorum/Haber", 1 tanesi "Eğitim", 2 tanesi "Serbest Kürsü", 3 tanesi "Haber" ve 2 tanesi de "Gazedda'nın Gündemi" olmak üzere toplamda 6 kategoride yer aldılar. Kategorilere ek olarak, Gazedda Kıbrıs'ta bulunan haberlerden 3 tanesi de "Aktüel" etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, yerelden gazeteciler, köşe yazarları, ve psikologlar oldu.

Olumsuz Haberler:

Bu ay 1 adet olumsuz habere rastlanırken, bu haber basma kalıp yargıları içeren ve/veya suçlaştıran haber olarak değerlendirildi. Haber, "Dünya" kategorisinde yer aldı ve haberin kaynağı Türkiye gazetesiydi.

KASIM AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERİ:

1) 1 Kasım'da Kıbrıs Gazetesi'nde Serbest Kürsü'de yer alan "Ben Nasıl Yaratıldım? Başlıklı soru ve Ayla Kahraman'ın verdiği yanıt konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Yazı genelinde cinsiyet kimliği karmaşası yaşayan bir kişinin Ayla Kahraman'dan yardım talebinde bulunması ve Psikolog Ayla Kahraman'ın kişiyi doğru bir şekilde

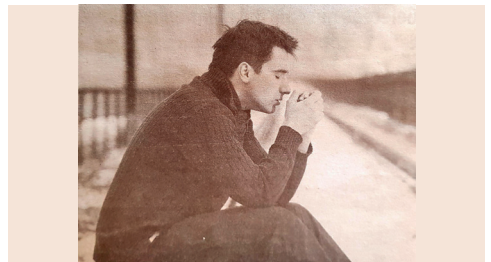

Figure 10: Kıbrıs Gazetesi – 01.11.2020

yönlendirmesi yer almaktadır. Bu yazının 'haftanın dikkat çeken'i olmasının sebebi ise, Serbest Kürsü'de LGBTİ+ konularına yer verilmesi ve psikoloğun danışan kişiye LGBTİ+ kapsayıcı bir yerden cevap vermesi oldu.

"Çok acı çekiyorum. Ben nasıl yaratıldım? Erkek mi, yoksa kız mı?... Kendinle ilgili bu sorulara doğru cevap bulmadıkça yaşadığın kaygı ve mutsuzluğun bitmeyeceğini söylemek zorundayım...psikologla görüşmeye başlayabilirsin."

2) 20 Kasım'da Gazetada Kıbrıs'ta "AİHM'den eşcinsel sığınmacıyı sınır dışı etmeye ihlal kararı" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberde, B. ve C. / İsviçre davasına, ve bu dava ile ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'nin ilk kez eşcinsel sığınmacının sınır dışı edilmesi ile ilgili aldığı karara yer verilmektedir. Haberin dikkat çeken yönü ise, hem dava kararının bir ilk oluşu, haberin odağının LGBTİ+ların insan haklarının oluşu, hem de LGBTİ+ habercilik bağlamında haberin içeriğinde aktörlerin görüşlerine yer verilmesidir.

"Mahkeme, ülkede eşcinselliği suç sayan kanunların varlığının kişinin o ülkeye geri gönderilmesine engel oluşturduğunu ve bunun 3. maddeye aykırı olduğu kararını verdi. Aynı zamanda, Gambiya'daki yaygın homofobi ve LGBTİ kişilere karşı ayrımcılığa dikkat çekti."

ARALIK 2020

Aralık ayında 30 haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 16 tanesi olumlu haber, 13 tanesi basın bildirisi ve 1 tanesi de olumsuz haber olarak sınıflandırıldı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetada Kıbrıs'ta (GK), 6 olumlu haber, 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 8 olumlu haber, 7 basın bildirisi ve 1 olumsuz habere rastlandı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı.

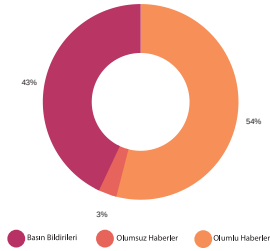
Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen'de (YD), 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 2 olumlu haber, 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin kaynakları Kuir Kıbrıs Derneği, diğer sivil toplum örgütleri, öğrenci birlikleri ve Kıbrıs Türk Tabipler Birliği oldu.

Olumlu Haberler:

Toplamda 16 tane olan olumlu haberlerin 9 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 7 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Tablo 10: Aralık 2020 - kategorilere göre yüzdeleri ayrımı.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 1 tanesi "Magazin", 3 tanesi 'Dünya', 2 tanesi 'İç Haberler', 1 tanesi 'Yazarlar', 1 tanesi 'Kişisel Bakım', 1 tanesi 'Sağlık', 1 tanesi 'Yaşam', 1 tanesi 'Kıbrıs', 2 tanesi 'Gazedda blog' ve 3 tanesi 'Gazedda'nın gündemi' olmak üzere toplamda 10 kategori yer aldı. Gazedda Kıbrıs'taki bir haber de kategorilerle değil etiketlerle yer aldı. Kategorilere ek olarak, Gazedda Kıbrıs'ta bulunan haberlerden 1 tanesi "Medya Odası" ve 6 tanesi de "Aktüel" etiketi ile yer aldılar. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, Türkiye'den ve yerelden köşe yazarları, yerelden politikacılar, avukatlar ve Sivil Toplum Örgütleri temsilcileriydi.

Olumsuz Haberler:

Bu ay 1 adet olumsuz habere rastlandı. Haber, ayrımcı dil içerdiğinden dolayı Nefret söylemi ve/veya Ayrımcı Dil içeren haber olarak değerlendirildi. Haberin bulunduğu kategori ise 'Dünya' idi.

ARALIK AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERİ:

1) 1 Aralık'ta Kıbrıs Postası'nda yayınlanan "Kuzey Kıbrıs'ta toplam 82 kişi AIDS/HIV ile mücadele ediyor..." başlıklı yazı konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberde, Pozitif Düşün İnisiyatifi Aktivisti Erman Dolmacı HIV (insan bağışıklık yetmezlik virüsü) ve AIDS (kazanılmış bağışıklık yetmezliği sendromu) hakkında doğru bilinen yanlışları düzeltti ve ücretsiz tedavi ve ilaç sağlanmasının önemli olduğunu aktardı. Bu haber HIV/AIDS konularında toplumun bilinçlendirilmesine katkı sağlaması ve eksikliklerin belirtilmesi sebebiyle Aralık ayının dikkat çeken haberlerinden oldu.

"Bilgisizlik ile birbirimizden uzaklaşmadan, olmayan bir nefreti körüklemeden, sevgiyle beraber HIV ve AIDS'e yönelik ayrımcılığa ve hatalı bilgiye son vermek bizim elimizde..."

2) 2 Aralık'ta Kıbrıs Postası'nda "LGBT karşıtı parlamenter, eşcinsel seks partisinde basıldı" başlıklı haber nefret söylemi ve/veya Ayrımcı Dil içeren haber niteliği taşımasından dolayı olumsuz haberler arasında yer aldı.

Haber Macaristan anayasasında eşcinsel evliliklerin yasaklanması yönündeki değişiklikte büyük rolü ve etkisi olan Avrupa Parlamentosu Milletvekili Jozsef Szajer'in bir eşcinsel seks partisinde basıldığını konu almaktadır. LGBTİ+ düşmanlığıyla dikkat çeken Szajer'in istifa etmesi dünya gündeminde dikkat çeken bir gelişme olduğu için bu haber dikkat çeken haberler arasında yer aldı. Öncelikle burada yapılan yanlış sokağa çıkma yasağı olmasına rağmen eşcinsel partide basıldı olarak sunulması, daha sonrasında da eşcinselleri hasta olarak göstermede kullanılan homoseksüel kavramının kullanılması sebebiyle haber olumsuz haberler arasında yer aldı.

"Araştırmacılara göre 'homofobik kişilerin homoseksüellere karşı negatif davranışlarının bilinçaltı nedeni anormal kabul ettiği bu kişilerle hiçbir benzerliğinin olmadığını ve onlara karşı olduğunu topluma fiilen göstermeye çalışmaktır'."

3) 2 Aralık tarihinde Gazedda Kıbrıs'ta "Gazeteciler için trans haberciliği ipuçları" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Elliot Page'in trans olduğunu açıklaması sonrasında Gazedda Kıbrıs daha saygılı ve kapsayıcı bir dil kullanarak nasıl haber yapılabileceğini açıklayan 10 maddelik bir metin yayınladı. Trans, ikili cinsiyet olmayan, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, cinsiyet atama ve doğru cinsiyet zamiri kullanımı gibi konularda bilgi sağlayan metin

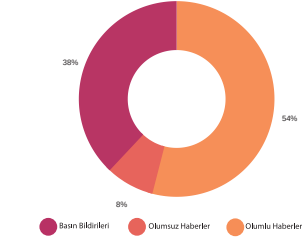
LGBTİ+’larla ilgili haber yaparken hak odaklı bir dil kullanımına vurgu yaptığı için dikkat çekici haberler arasında yer aldı.

“Trans bir bireye, ‘kadınlık’ veya ‘erkeklik’ gibi yüzeysel eleştiriler sunmayın. Trans veya ikili cinsiyet olmayan bir birey ‘olmak’ için tek bir yol yoktur. Trans bireyler, cisgender insanlar gibi bir dizi cinsiyet ifadesine sahip olabilirler. Bir kişi cinsiyetini saç, giyim, makyaj, mücevher vb. ile nasıl ifade etmeyi seçmesi, onların kişisel kararıdır ve cinsiyet kimliklerini değiştirmez.”

OCAK 2021

Ocak ayında **13** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve Basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 7 tanesi olumlu haber, 5 tanesi basın bildirisi ve 1 tanesi de olumsuz haber olarak sınıflandırıldı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetada Kıbrıs (GK) tarafından, 1 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere veya basın bildirisine rastlanmadı. Kıbrıs Postası’nda (KP) ise 1 olumlu ve 2 basın bildirisi haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 1 olumlu ve 1 olumsuz habere rastlanırken bu gazetede basın bildirisine rastlanmadı.

Tablo 11: Ocak 2021 - kategorilere göre yüzdeleri ayrımı

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 1 olumlu ve 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi’nde (KG) ise, 3 olumlu, 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 1 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, diğer 2 tanesinin kaynağı ise ilgili Sivil Toplum Örgütleri oldu. Basın Bildirileri Kuir Kıbrıs’ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin etkinliklerini duyuran haber niteliğini taşımaktadır.

Olumlu Haberler:

Toplamda 7 tane olan olumlu haberlerin, yedisi de insan haklarına duyarlı ve saygılı haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 2 tanesi “Dünya”, 1 tanesi “Kıbrıs”, 1 tanesi “İç Haber”, 1 tanesi “Yaşam”, 1 tanesi “Serbest Kürsü” ve 1 tanesi “Yorum Haber” olmak üzere toplamda 6 kategoride yer aldı. Kategorilere ek olarak Gazeta Kıbrıs’taki 1 haber de “Aktüel” etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, yerelden gazeteciler, köşe yazarları, ve psikologlar oldu.

Olumsuz Haberler:

1 adet olan olumsuz haber hem ayrımcı dil hem de önyargıyı besleyen haber olarak değerlendirildi. Haberin kaynağı belirtilmemiştir.

OCAK AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERİ:

1) 2 Ocak'ta Gündem Kıbrıs'ta "19 Yıllık Karısı Erkek Çıktı!" başlıklı haber hem ayrımcı dil içeren hem de önyargıyı besleyen haber niteliği taşımasından dolayı olumsuz haberler arasında yer aldı.

Haberde Belçika'da yaşanan bir olaya yer verilmiştir. Haberde eşinin trans kadın olduğunu öğrenen bir kişiyi ve onun gözünden durumun aktarılması yer aldı. Haberin başlığında kullanılan dil ayrımcı dile örnek olurken, içerikte sadece transfobik eşin anlatımına yer verilmiştir. Konunun kaynağının transfobik eşin olması ayrıca eş tarafından söylenen sözlerin ön yargıyı besler nitelikte olması da hak odaklı habercilik ilkelerine uymamaktadır bu nedenle bu haber ayın dikkat çeken olumsuz haberleri arasında yer aldı.

Figure 11: Gündem Kıbrıs – 02.01.2021

"Ancak karısından boşanır boşanmaz da ilk söylediği söz, 'Tevekkeli değil bu yüzden doğru dürüst ütü yapamıyordum' oldu."

2) 10 Ocak'ta Kıbrıs Gazetesi'nde Serbest Kürsü'de bulunan "Nişanlımın itirafı" başlıklı yazı insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

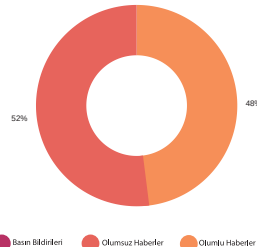
Yazıda nişanlısının kendisine eşcinsel olduğunu itiraf eden bir kişi, Ayla Kahraman'a ne yapması gerektiğine dair soru soruyor. İçerikte anlaşılıyor ki, kişi bu evliliği gerçekleştirirse Kıbrıs'ın kuzey kesiminde 'vatandaşlığı' alabilecektir. Haberde dikkat çeken nokta Ayla Kahraman'ın verdiği cevap oluyor. Öncelikle belirtilmelidir ki herhangi bir homofobik söyleme rastlanmamıştır, tamamen danışan kişinin gözünden bakılmıştır duruma bu nedenle de haber olumlu olarak değerlendirildi. Ancak, bu soru cevabın gazetede yer almasından dolayı, bu haberde Ayla Kahraman'ın verdiği cevabın başında LGBTİ+ duyarlılığına işaret eden, eşcinsel olmanın kötü bir şey olmadığına ve/veya eşcinseller üzerindeki toplumsal baskının bu tarz durumlara yol açabileceğine değinilmesi durumunda LGBTİ+ hak odaklı haberciliğe gerçek bir örnek olabileceği de belirtilmelidir.

"Ayla Hanım düğüne iki ay kala, nişanlım eşcinsel olduğunu itiraf etti"

ŞUBAT 2021

Şubat ayında 44 haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 21 tanesi olumlu haber, 23 tanesi basın bildirisi olarak değerlendirilirken, Şubat ayında olumsuz habere rastlanmadı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetada Kıbrıs (GK) tarafından, 8 olumlu haber ve 6 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 8 olumlu haber, ve 11 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 2 olumlu haber yayınlanırken, bu gazetede olumsuz

Tablo 12: Şubat 2021 - kategorilere göre yüzdelik ayrımı.

habere veya basın bildirisine rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 4 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 3 olumlu haber, 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 19 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, diğer 4 tanesinin kaynağı ise İlgili Sivil Toplum Örgütleri ve 'Yerel Yönetimler' oldu. Basın Bildirileri Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin açıklamalarına yer veren haber niteliğini taşımaktadır.

Olumlu Haberler:

Toplamda 21 tane olan olumlu haberlerin, 12 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 9 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 10 tanesi "Dünya", 2 tanesi "Gazetede'nin Gündemi", 1 tanesi "Gazetede'nin Gündemi ve Koronavirüs", 1 tanesi "Gazetede'nin Gündemi ve Dünya", 3 tanesi "Türkiye", 1 tanesi "Haber", 1 tanesi "Yaşam", 1 tanesi "Magazin" ve 1 tanesi de "Kişisel Gelişim" olmak üzere toplamda 8 kategoride yer aldı. Kategorilere ek olarak Gazetede Kıbrıs'ta bulunan haberlerden 6 tanesi de "Aktüel" etiketi ile yer aldı. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, Kuir Kıbrıs yayınları, Türkiye'den politikacılar, Dünyadan Sivil Toplum Örgütleri ve uzmanlar, ve yine dünyadan dini liderler oldu.

Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

ŞUBAT AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

4 Şubat'ta Gazetede Kıbrıs'taki "AB'den Boğaziçi ve LGBTİ+ tepkisi" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber genelinde Boğaziçi Üniversitesi'ndeki rektör atama sonrasındaki protestolara Türkiye yetkililerinin bu protestolara verdikleri sert tepkilere karşı Avrupa Birliği'nden gelen eleştiriye yer verildi. Haberin dikkat çeken yönü ise aynı ay içerisinde çıkan haberlerde hak odaklı haberciliğe örnek olarak değerlendirilen haberlerden biri olmasıdır. Diğer taranan bazı gazetelerde de konuya yer verilmiş, bu haberler direkt olarak negatif değerlendirilmeler de sadece LGBTİ+ karşıtı düşüncelere hatta LGBTİ+'ları yok sayan söylemlere yer verilmiştir. Bu haber ise, hak odaklı haberciliğe örnek teşkil etmektedir.

Figure 12: Gazetede Kıbrıs – 04.02.2021

'LGBT'ye yönelik nefret söylemleri kabul edilemez'

2) 8 Şubat'ta Gazedda Kıbrıs'ta yer alan "LGBTİ+ ailelerinden çocuklarına destek" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber, bir önceki hafta da gündem olan Boğaziçi olaylarına yönelik LGBTİ+'ların ailelerinin vermiş olduğu tepki ve yaptıkları açıklamayla alakalıydı. Türkiye'nin birçok yerinde örgütlenmiş LGBTİ+ aile grupları bir araya gelerek çocuklarına destek olduklarını belirtirken, iktidarı da eleştirip dayanışma çağrısında bulundular. Bu haberin dikkat çeken yanı, haberde aile gruplarının dayanışmasını ve ailelerin hem eleştirel hem de çözüm odaklı olmalarını yansıtıyor olması oldu.

"Hepimiz eşit haklara sahibiz...Ne hakla nefret objesi haline getirirler?..Gelin, çocuklarımıza sapkın, terörist demekten vazgeçin."

3) 10 Şubat'ta Kıbrıs Postası'nda yer alan Hollanda Anayasası'na "'Cinsel yönelime dayalı ayrımcılık suçtur' hükmü ekleniyor..." başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberin genelinde Hollanda Anayasası'ndaki değişiklik ve farklı görüşlerden partilerin konu hakkındaki duruşları konu aldı. Haberın dikkat çeken iki yanı mevcut. İlki fikir çeşitliliğine yer verilmiş olması, ikincisi de konunun içeriği oldu. Bu anayasal değişiklik örnek teşkil eder nitelikte olup Kıbrıs'ın kuzey kesiminde haberleştirilmiş olması önemlidir.

"İşçi Partisi Senatörü Astrid Oosenbrug, "LGBTİ+ bireylere yönelik şiddet ve ayrımcılığı önlemek hükümetin görevidir" açıklamasında bulundu."

MART 2021

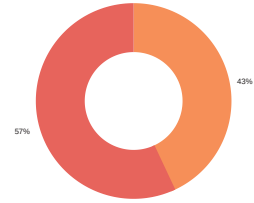
Mart ayında **46** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 20 tanesi olumlu, 26 tanesi basın bildirisi, olarak sınıflandırıldı. Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazedda Kıbrıs (GK) tarafından, 4 olumlu haber ve 5 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 9 olumlu haber ve 10 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 2 olumlu haber ve 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 1 olumlu haber ve 5 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 4 olumlu haber ve 5 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 22 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği olurken, diğer 4 tanesinin kaynağı ise İlgili Sivil Toplum Örgütleri ve 'Yerel Yönetimler' oldu. Basın

Tablo 13: Mart 2021 - kategorilere göre yüzdelik ayrımı.

Bildirileri Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin açıklamalarına yer veren haber niteliğini taşımaktadır.

Olumlu Haberler:

Toplamda 20 tane olan olumlu haberlerin, 10 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 10 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 4 tanesi "Dünya", 6 tanesi "Türkiye", 1 tanesi "Haber", 3 tanesi "İç Haber", 2 tanesi "Kıbrıs", 1 tanesi "Yazarlar", 1 tanesi "'Meclis'", 1 tanesi "Gazeddablog" ve 1 tanesi "Gazedda'nın Gündemi" olmak üzere toplamda 9 kategoride yer aldı. Kategorilere ek olarak Gazedda Kıbrıs'taki haberlerden 4 tanesi de "Aktüel" etiketi ile yer aldılar. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve Dünya gazeteleri, Kıbrıs'tan köşe yazarları ve politikacılar oldu.

Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı

MART AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERİ:

1) 4 Mart'ta Gazedda Kıbrıs'taki "Bir öz savunma aracı olarak ifşa" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber genelinde, ifşanın, özellikle cinsel suçlar söz konusu olduğunda bir öz savunma amacı olarak kullanılmasından ve ifşa sürecini takiben, yayın organlarının almaları gereken sorumluluklardan bahsedilmiştir. Haberin dikkat çeken yönü ise insan hakları odaklı yayıncılığın altının çizilmesi ve ifşa süreci ve sonrasında yaşanabilecek her türlü mağduriyetin önüne geçilmesi için atılması gereken adımları belirtmesidir. İfşa sürecinde ve sonrasında yaşanabilecek olumsuz olayların, çoğunlukla kırılğan olarak adlandırabileceğimiz gruplara mensup olan mağdurların sorumluluğunda olmadığına altı çizilirken, ana akım medyanın objektif ve hak odaklı haber yapma sorumluluklarının altı çizilmiştir.

'Özetle elbette gazetecilerin doğru haberi yaymak, suçluluğu tespit edilmeden bir kişinin suçlu olduğunu servis etmemek sorumluluğu vardır. Ancak bu sorumluluğun bir öz savunma aracı olan ifşaya yüklenmesi, ana akım medyanın kullanacağı dil, olayı haberleştirme şeklinin cinsel şiddet suçuna uğrayanın sorumluluğunda tutulması düşünülemez. İfşa eden elbette ki kendini de cinsel şiddetle suçlanan gibi ifşa eder. Ve evet ifşada bulunan kadın, LGBTİ+ birey birçok dışlanma, kabul görmeme, ötekileştirme ve ayrımcılığa uğramayı bizzat kendisi göze almış olur. Böyle bir durumda da kişinin cinsel yönelimi ya da cinsel kimliğinin cinsel şiddetin önüne geçmesini sağlamak ayrımcılığa uğramasını engellemek gazetecilerin meslekleri gereği sorumluluğudur.'

2) 9 Mart'ta Yenidüzen'de yer alan "Özdenefe: Eğlence değil evlenilecek adam olsun" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü çerçevesinde, CTP Girne 'Milletvekili' Fazilet Özdenefe tarafından 'mecliste' yapılan konuşmayı içeren haberde, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin çeşitli alanlarda ve çeşitli gruplara dair yarattığı zorluklar ele alındı. Ataerkil yapıyı eleştiren Özdenefe, ülkedeki sığınma ve güvenli iş koşullarının yetersizliğine dikkat çekerken, aynı zamanda toplumda dezavantajlı sayılabilecek bireylerin uğradığı katmanlı ayrımcılığa da parmak bastı. LGBTİ+'ların, özellikle de 'devlet' tarafından eğlence sektörlerinde çalışmak zorunda bırakılan trans kadınların pandemi döneminde katlanarak artan mağduriyetlerinden bahsedilmesi, bu haberi haftanın dikkat çeken haberlerinin arasında olmasını sağladı.

“COVID-19 pandemisinin kırılma noktalarını derinleştirdiği bir başka grup da trans kadınlardır. Trans kadınlar toplumsal ve ekonomik hayata erişimleri en fazla kısıtlanan gruplardandır... Yaklaşık bir yıldır COVID-19 önlemleri kaynaklı düzenli ve yeterli bir gelir elde edemeyen birçok trans kadın, uzunca bir dönemdir açlıkla karşı karşıya bırakılmıştır... Her ne kadar olumlu bir adım olarak ‘Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’ LGBTİ+’ları pandemiden en çok etkilenen sosyal risk gruplarından kabul etse de ve bu temelde gıda ve hijyen malzemesi sağlasa da, bu karşı karşıya olunan katmanlı ayrımcılığı ortadan kaldırmada oldukça yetersizdir. Farkında mısınız?”

3) 21 Mart’ta Gündem Kıbrıs’ta “Çakıcı, Türkiye’nin İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararını eleştirdi” başlıklı, Kıbrıs Postası’nda ise “Mehmet Çakıcı: ‘Kadın haklarının nerede olursa olsun geriye götürülmesi yanlıştır” başlıklı haber, insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberlerde, Türkiye Cumhuriyeti’nin İstanbul Sözleşmesi’ni feshetmesinin ardından, Toplumcu Kurtuluş Partisi Genel Başkanı Prof. Dr. Mehmet Çakıcı’nın konuyla ilgili yaptığı açıklama ele alınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti hükümeti tarafından sahiplenilen homofobik tutumları eleştiren Çakıcı, aynı zamanda kadın hakları konusundaki görüşlerini de bildirdi. Haberin öne çıkmasının sebebi, politik bir figür tarafından LGBTİ+ haklarının açıkça, insan haklarını gözetilen bir biçimde savunulması oldu.

“Son zamanlarda medyada da yer alan bazı siyasilere LGBT haklarına yönelik ayrımcılık içeren politikaları ve ‘LGBT’nin bir hastalık olduğu’ şeklinde ortaya konulan bilimden uzak görüşleri, İstanbul Sözleşmesi’nin ortadan kaldırılmasına yönelik ilk işaretleri olmuştu. Bugün, bu geri kalmış muhafazakâr ve bilim dışı siyaset İstanbul Sözleşmesini ortadan kaldıran ve kadın hakları bağlamında insan haklarını geriye götüren bir noktaya kendini taşımıştır.”

NİSAN 2021

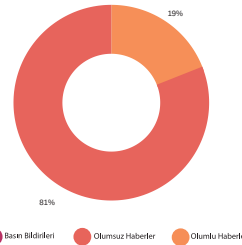
Nisan ayında **16** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve Basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 3 tanesi olumlu, 13 tanesi basın bildirisi olarak sınıflandırıldı. Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazedda Kıbrıs (GK) tarafından, 3 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası’nda (KP) ise 2 olumlu haber ve 5 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde herhangi bir habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 1 olumlu haber ve 4 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi’nde (KG) ise, 1 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumlu veya olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 9 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği ve paydaşlarla yapılan ortak basın bildirileri olurken, diğer 4 tanesinin kaynağı ise İlgili Sivil Toplum

Tablo 14: Nisan 2021 - kategorilere göre yüzdelik ayrımı.

Örgütleri ve ‘Yerel Yönetimler’ oldu. Basın Bildirileri Kuir Kıbrıs’ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin açıklamalarına yer veren haber niteliğini taşımaktadır.

Olumlu Haberler:

Toplamda 3 tane olan olumlu haberlerin, 2 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 1 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 1 tanesi “Dünya”, 1 tanesi “İç Haber”, 1 tanesi de “Özel Haber-Yorum” olmak üzere toplamda 3 kategoride yer aldılar. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye gazeteleri ve Kıbrıs’tan köşe yazarları ve haberciler oldu.

Olumsuz Haberler:

Bu ay olumsuz habere rastlanmadı .

NİSAN AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERİ:

1) 26 Nisan’da Kıbrıs Postası’nda yer alan “Kuir Kıbrıs, ‘Renklerimiz Güçlendir’ için destek bekliyor” başlıklı röportaj konuyla ilgili bireylerin ve uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Kuir Kıbrıs aktivistleri Çiçe Özverel ve Erman Dolmacı ile yapılan röportajda, dernek tarafından yürütülen fon geliştirme kampanyası “Renklerimiz Güçlendir” konu aldı. Röportajın genelinde, düzenli bağışçı sayısını artırabilmek ve dernek tarafından sağlanan servislerin devamını getirebilmek için oluşturulan “Renklerimiz Güçlendir” kampanyası ve derneğin savunuculuk çalışmalarına değinildi. Hak odaklı habercilikte öznelere sesini duyurabilmesi önemli bir rol oynamaktadır ve bu röportaj LGBTİ+ özelinde hak odaklı haberciliğe bir örnek taşıması nedeniyle ayın dikkat çeken haberi oldu.

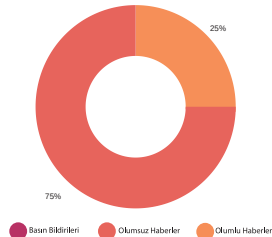
Figure 13: Kıbrıs Postası– 26.04.2021

‘Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği konularında yaşanan hak ihlallerine karşı mücadele veren Kuir Kıbrıs Derneği tarafından, LGBTİ+ (Lezbiyen, gey, biseksüel, trans, interseks ve dahası) bireylerin, insan haklarına erişimlerini sağlamak ve ayrımcılığı engellemek adına oluşturulan “Renklerin Çeşitliliği” projesi kapsamında “Renklerimiz Güçlendir” isimli bir kampanya başlatıldı..”

MAYIS 2021

Mayıs ayında 55 haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve Basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 14 tanesi olumlu, 41 tanesi basın bildirisi olarak sınıflandırıldı. Bu ay olumsuz habere rastlanmadı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazetada Kıbrıs (GK) tarafından, 4 olumlu haber ve 9 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası’nda (KP) ise 7 olumlu haber

Tablo 15: Mayıs 2021 - kategorilere göre yüzdeleri ayrımı

ve 15 olumlu ve 1 olumsuz basın bildirisi yayımlandı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 1 olumlu haber ve 3 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 1 olumlu haber ve 11 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 1 olumlu haber ve 2 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin 1 tanesi olumsuz geriye kalanlar ise olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 24 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği ve paydaşlarla yapılan ortak açıklamalar olurken, diğer 17 tanesinin kaynağı ise İlgili Sivil Toplum Örgütleri ve 'Yerel Yönetimler' oldu. Basın Bildirileri Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin açıklamalarına yer veren haber niteliğini taşımaktadır. Negatif olan basın bildirisi ise Kıbrıs Postası'ndaki KIBTES Başkanı tarafından yapılan ve "Gençlerimizin ve toplumumuzun yozlaştırılmasına asla izin vermeyeceğiz" başlıklı basın bildirisi oldu.

Olumlu Haberler:

Toplamda 14 tane olan olumlu haberlerin, 11 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 3 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 1 tanesi "Dünya", 2 tanesi "Gazetda'nın Gündemi", 1 tanesi "Gazetdapod", 2 tanesi "Haber", 1 tanesi "Yaşam", 1 tanesi "Röportaj", 1 tanesi "Genel", 1 tanesi "Sağlık", 1 tanesi "Güney Kıbrıs" 1 tanesi "Gözden Kaçmayanlar", 1 tanesi "İç haberler" ve 1 tanesi "Toplum" olmak üzere toplamda 12 kategori yer aldı. Kategorilere ek olarak Gazetda Kıbrıs'taki haberlerin 4 tanesi de "Aktüel" etiketi ile yer aldılar. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, Kıbrıs'tan uzmanlar ve politikacılar oldu.

Olumsuz Haberler:

Bu ay yukarıda belirtilen basın bildirisi haricinde olumsuz habere rastlanmadı.

MAYIS AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

1) 17 Mayıs'ta Kıbrıs Postası'nda yer alan "Tatar görmezden geldi; eşi mesaj yayımladı" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haberin genelinde Sibel Tatar'ın 17 Mayıs kapsamında yapmış olduğu paylaşım ve Ersin Tatar'ın konu hakkındaki sessizliği yer almaktadır. Ersin Tatar, 2020 yılında 'Cumhurbaşkanlığı' seçimleri esnasında, LGBTİ+ dostu 'Cumhurbaşkanı' protokolünü imzalamamıştı. Bu yıl da yine 17 Mayıs Homofobi, Bifobi ve Transfobi Karşıtı günde de sessizliğine devam etti. Onun aksine Sibel Tatar'ın açıklama yapması ve sosyal medyadaki paylaşımı Kıbrıs Postası'nın dikkatini çekti ve bunu haberleştirdi.

Haber olumlu olarak değerlendirilse de, Tatar'ın sessizliğine dikkat çekilmek istendiği için bu şekilde bir başlık atıldığı tahmin edilse de yine de Sibel Tatar'ın eşi üzerinden tanımlanması hak odaklı habercilikte dikkat edilmesi ve düzeltilmesi gereken bir unsur olduğu da belirtilmelidir.

Figure 14: Kıbrıs Postası– 17.05.2021, Kıbrıs Postası– 17.05.2021

2) 18 Mayıs'ta Yenidüzen'de yer alan "Açık ve Onurlu yürüyüş" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Bu haberde, Yenidüzen Gazetesi renkli basım fotoğraflarla beraber iki sayfa tam haber olarak onur yürüyüşüne yer verdi. Haberin genelinde gazeteci Devrim Demir 17 Mayıs gününün anlam ve önemine ayrıca bu yıl gerçekleşen "gökkuşağı zinciri" başlıklı eylemi anlattı.

Yenidüzen'e ve Devrim Demir'in 17 Mayıs Organizasyon Komitesi'nin düzenlemiş olduğu eylemi gazetelerinde bu şekilde yer vermeleri hak temelli habercilik bağlamında önemli ve örnek teşkil etmektedir.

Figure 16: Yenidüzen- 18.05.2021

3) 18 Mayıs'ta Kıbrıs Postası'nda yer alan KIBTES Başkanı tarafından yapılan ve "Gençlerimizin ve toplumumuzun yozlaştırılmasına asla izin vermeyeceğiz" başlıklı basın bildirisi nefret söylemi ve/veya ayrımcı dil içeren haber niteliği taşıdığı halde orijinal haliyle yayınlanmasından dolayı olumsuz haberler arasında yer aldı.

Kıbrıs Türk Eğitimciler Sendikası (KIBTES) Başkanı Himmet Turgut, yaptığı basın açıklamasında açık bir şekilde LGBTİ+'lara nefret söyleminde bulundu. Nefret söylemi Ceza Yasası'na göre suç sayılmasına rağmen bu açıklamayı yapmış olması ve ayrıca Kıbrıs Postası'nın da bunu yayınlamak suretiyle nefret söylemi suçuna ortaklık etmiş olması LGBTİ+ hak odaklı habercilikle tamamiyle ters düşer niteliktedir. Nefret söyleminde bulunan kişinin açıklamasını olduğu gibi yayınlamak ve dolayısıyla yaygınlaştırmak yerine bu yapılanın nefret söylemi olduğu ve Ceza Yasası'na göre bunun suç sayıldığı ile ilgili bilgilendirmenin yapılması hem okuyucuları bilgilendirmek hem de hak temelli habercilik bağlamında önem arz etmektedir.

"Turgut yaptığı yazılı açıklamada, insanlık tarihi boyunca genç dimağları zehirlenmenin peşinde olan, inanca ve kültüre aykırı marjinal akımları destekleyenleri uyararak, "Nesillerimizi çürütme tehlikesinin yanında türlü hastalıkları beraberinde getirerek bu topraklarda ahlaki dejenerasyon yoluyla özellikle gençlerimizin ve toplumumuzun yozlaştırılmasına asla izin vermeyeceğimizi kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz" dedi."

4) 18 Mayıs'ta Kıbrıs Postası'nda yer alan "Onur Yürüyüşü'ne karşı nefret söylemi!" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Mart 2020'de Ceza ile ilgili yerel yasal mevzuattaki nefret söylemi güncellenmiş ve sosyal medyadan yapılan nefret söylemleri de suç kapsamına alınmıştır. Buna rağmen, bunu bilen veya bilmeyen bir çok kişi 17 Mayıs kapsamında yapılan/paylaşılan haberlere nefret söylemlerinde bulunmuş. Bir kez daha Kıbrıs'ın kuzey kesiminde homofobi, bifobi ve transfobinin ne kadar çok olduğunu açık bir şekilde göstermiştir. Burcu Ece Yılmaz ise Kıbrıs Postası'nda yaptığı haberde de hem sosyal medyadaki nefret söylemlerini, hem ceza ile ilgili yerel yasal mevzuatta oluşunu hem de bu LGBTİ+fobiye tepki gösterildiğini konu aldı.

Figure 17: Kıbrıs Postası- 18.05.2021

Burcu Ece Yılmaz'ın nefret söylemlerine sessiz kalmaması ve bu konuyu haberleştirmesi hak temelli habercilik bağlamında önemli ve örnek teşkil etmektedir.

"Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz."

HAZİRAN 2021

Haziran ayında **50** haber LGBTİ+ konularını içermektedir. Çevrimiçi ve Basılı taranan gazetelerdeki bu haberlerin, 28 tanesi olumlu, 1 tanesi olumsuz haber ve 21 tanesi basın bildirisi olarak sınıflandırıldı.

Çevrimiçi taranan gazetelerden, Gazedda Kıbrıs (GK) tarafından, 8 olumlu haber ve 5 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Postası'nda (KP) ise 4 olumlu haber ve 6 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Gündem Kıbrıs (GN) gazetesinde 2 olumlu haber bu gazetede basın bildirisine veya olumsuz habere rastlanmadı.

Basılı taranan gazetelerden, Yenidüzen (YD) tarafından, 8 olumlu haber ve 7 basın bildirisi yayınlanırken, bu gazetede olumsuz habere rastlanmadı. Kıbrıs Gazetesi'nde (KG) ise, 6 olumlu, 1 olumsuz haber ve 3 basın bildirisi yayımlandı.

Basın Bildirileri:

Basın bildirilerinin tümü olumlu olarak değerlendirildi. Basın bildirilerinin 17 tanesinin kaynağı Kuir Kıbrıs Derneği ve paydaş örgütler olurken, diğer 4 tanesinin kaynağı ise İlgili Sivil Toplum Örgütleri ve 'Yerel Yönetimler' oldu. Basın Bildirileri Kuir Kıbrıs'ın faaliyetlerini veya açıklamalarını ve ilgili sivil toplum örgütlerinin açıklamalarına yer veren haber niteliğini taşımaktalardı.

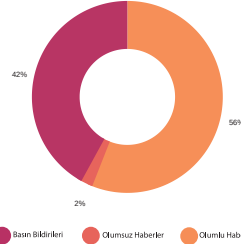
Olumlu Haberler:

Toplamda 28 tane olan olumlu haberlerin, 20 tanesi insan haklarına duyarlı ve saygılı haber ve 8 tanesi konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber olarak değerlendirildi.

Haberlerin gazetelerde yer aldığı kategori çeşitliliği incelendiğinde ise, haberlerin 17 tanesi "Dünya", 1 tanesi "Gazedda'nın Gündemi", 1 tanesi "Türkiye", 3 tanesi "Haber", 1 tanesi "Kıbrıs Sorunu", 1 tanesi "Röportaj", 1 tanesi "Kıbrıs", 1 tanesi "Konuk Yazar", 1 tanesi "Kültür Sanat" olmak üzere toplamda 9 kategoride yer aldılar. Gazedda Kıbrıs'taki bir haber de kategorilerle değil etiketlerle yer aldı. Kategorilere ek olarak Gazedda Kıbrıs'taki haberlerin 8 tanesi "Aktüel" ve 1 tanesi de "İnsan" etiketi ile yer aldılar. Ayrıca, haberler kaynakları incelendiğinde, bu haberlerin kaynakları Türkiye ve dünya gazeteleri, Kıbrıs'tan ve Amerika'dan yazarlar ve konuk yazarlar ve öğretmenler oldu.

Olumsuz Haberler:

Bu ay 1 haber olumsuz olarak ve basma kalıp yargıları içeren ve/veya suçlaştıran haber niteliğindeydi. Haberin bulunduğu kategori "Türkiye" idi.

Tablo 16: Haziran 2021 - kategorilere göre yüzdeleri ayrımı

HAZİRAN AYININ DİKKAT ÇEKEN HABERLERİ:

1) 2 Haziran'da Kıbrıs Postası'ndaki "Florida'da trans kadın sporcuların okul turnuvalarında yer almasına yasak getirildi" başlıklı haber konuyla ilgili bireylerin veya uzmanların görüşlerine yer veren haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Haber genelinde Florida'da geçen yasaya ve bu yasaya LGBTİ+ aktivistlerinin verdiği tepkilere yer verildi. Haber içeriğinde hem olumsuz olan bir gelişmeye hem bu gelişmeyi onaylayan görüşlere hem de LGBTİ+ aktivistlerinin tepkisine yer verilmesinden dolayı bu haber LGBTİ+ hak odaklı haberciliğe örnek teşkil ediyor. Bunun yanında haber dilinde "biyolojik cinsiyet" teriminin kullanılması da dikkat çeken diğer bir unsur. Günümüz hak odaklı haberciliğinde biyolojik cinsiyet sorunlu bir kullanım olduğundan dolayı atanmış / atanan cinsiyet kavramı politik olarak daha doğru bir kullanım olarak kabul edilirken, yasayı özetleyen bir kısımda bu kavramın kullanılmasından ötürü haber olumsuz olarak değerlendirilmedi.

"Yasaya göre, sporcuların doğum belgelerindeki biyolojik cinsiyetlerine göre sınıflandırma yapılacaktır. LGBT aktivistleri hareketi ise söz konusu yasağı 'ayırıcı' olarak kınarken, yasağa uymayacaklarını da belirtti. Jacksonville kentindeki bir Hristiyan okulunda yasayı imzalayan Vali DeSantis, "Bu yarışmaların bütünlüğünün korunmasının çok önemli olduğuna inanıyoruz" dedi. DeSantis, "Spor yaparken ideolojiye değil, biyolojiye göre hareket edeceğiz" diye ekledi."

2) 11 Haziran'da Gazetada Kıbrıs'ta yer alan "Özgeçen: Kamplar, TC'ye olan bağımlılığı derinleştirmeyi hedefliyor" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

Özgeçen'in yapmış olduğu açıklamanın genelinde, pandemi sürecinde Çanakkale Kampı'nın düzenlenmesi ve bu kamptaki kurallara ve uygulamalara olan eleştirisi yer aldı. Özgeçen, bu kural ve uygulamaların çocuklar üzerinde olumsuz etkilere sebebiyet verdiğini ve ayrımcı politikalarla çocuklarda baskı unsuru oluşturduğunu ve çocuklara verilen eğitimlerin barışçıl yöntemler ve ayrımcılık gözetmeksizin eşitlikçi yaklaşımlar olması gerektiğini belirtti.

"Gençlerin ve çocukların, herhangi bir dini, milleti, etnik kökeni üstün görmeden, tüm din, dil, ırk ve cinsel kimliklere eşit derecede saygılı, barış kültürü bilinciyle yetişmeleri esastır. Ayrıca yapılan empozeler, onların özgürlüklerine doğrudan bir saldırıdır. Gençlerin ve çocukların, düşüncelerini serbestçe ifade edebildiği, bilimsel veriler ışığında tarihiyle yüzleşebildiği, herhangi bir kimliğin zorla dayatılmadığı, öğrenmekten keyif alarak, doğayla iç içe eğitim gördükleri bir ortam hepimizin hayalidir."

3) 13 Haziran'da Yenidüzen'de yer alan "Onur" başlıklı haber insan haklarına duyarlı ve saygılı haber niteliği taşımasından dolayı olumlu haberler arasında yer aldı.

ABD Büyükelçisi Judith G. Garber tarafından kaleme alınan "Onur" başlıklı yazıda, Garber genel olarak Onur ayının tarihine ve önemine değindi. Bunun yanı sıra, LGBTİ+'lara yapılan önyargı ve ayrımcılıklara değinen Garber, Amerika'nın bu konudaki politikasını aktarırken Kıbrıs'taki LGBTİ+ örgütleri olan ACCEPT LGBTİ ve Kuir Kıbrıs'a olan desteklerini belirtti.

"Kıbrıs'ta ACCEPT ve Kuir Kıbrıs Derneği gibi LGBTQİ+ topluluğunu güçlendirme ve vatandaş olarak haklarını koruyan yasaların uygun şekilde uygulanmasını sağlamak için çalışan sivil toplum kuruluşlarını destekliyoruz."

4) 28 Haziran'da Kıbrıs Gazetesi'nde yer alan "46 Kişi Gözaltına alındı" başlıklı haber basma kalıp yargıları içeren ve/veya suçlaştıran haber niteliği taşımasından dolayı olumsuz haberler arasında yer aldı.

Haberde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün Onur Yürüyüşü'ne ilişkin açıklamasına yer verildi. Habere bakıldığı zaman her ne kadar emniyet müdürlüğünden gelen açıklamaya ek olarak negatif

bir yazı dili kullanılmamış olsa da, LGBTİ+'ların insan haklarının bu denli görmezden gelindiği ve devlet eliyle suçlaştırıldığı bir durumu bunu yapan kurumun açıklaması ile verilmesi ve herhangi bir şekilde hak odaklı habercilikte olması gereken eleştirel bir unsur bulunmaması sebebiyle haber olumsuz olarak değerlendirildi. Ayrıca kullanılan görsel de incelendiğinde hakkını savunmak için orada bulunan bir aktivistin sürüklendiği görülüyor. Gazetenin sadece polisin yaptığı açıklamaya yer vermesi ve fotoğrafla belgelenmiş olan bu şiddete dair bir söylem üretmemesi sebebiyle de ayrıca bu haber olumsuz olarak değerlendirildi.

Figure 18: Kıbrıs Gazetesi – 28.06.2021

Renklerin Çeşitliliği Projesi, Avrupa Birliği tarafından Kıbrıslı Sivil Toplum İş Başında VI Hibe Programı kapsamında finanse edilmekte ve Kuir Kıbrıs Derneği tarafından yürütülmektedir. Bu yayın, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamen Kuir Kıbrıs Derneği'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

